Otrokov glas mora biti slišan tudi v digitalnem svetu

Datum	17.10.2026
Subjekt	Varuh človekovih pravic RS
Region	Slowenien
Kategorie	IT und Kommunikation, Sicherheit, Menschenrechte

Danes se je zaključil dvodnevni strokovni posvet udeležencev zagovorništva otrok »Otroci in mladostniki v sodobni družbi: izzivi digitalizacije in umetne inteligence«, ki ga je pripravil Varuh človekovih pravic. Posvet je povezal razmislek o prihodnosti zagovorništva z znanji o razumevanju sodobnih generacij, digitalnih tveganjih in podpori otrokom pri izražanju njihovega mnenja.

Osrednja vsebina drugega dne je bilo predavanje Zale Bricelj »Digitalni izzivi otrok in mladostnikov«. Predavateljica je med izzivi izpostavila družbena omrežja in izpostavljenost neprimernim vsebinam, nekritično oziroma problematično uporabo tehnologij umetne inteligence ter navezovanje stikov z neznanci. V pogovoru ob posvetu je poudarila, da morajo odrasli poznati vsaj osnovne značilnosti digitalnega okolja, v katerem otroci preživljajo svoj čas, in vpliv spletnih ustvarjalcev na njihovo razmišljanje in ravnanje.

Za zagovornike otrok je pri tem pomembna pripravljenost na učenje, predvsem pa odprtost za otrokovo izkušnjo. Bricelj je opozorila na pomen poslušanja brez vnaprejšnjih sodb in zagotavljanja možnosti, da otrok pove, kaj doživlja. Ko odrasli zaznajo težave ali problematično uporabo tehnologije, je potrebno tudi ukrepanje. Staršem je svetovala miren in premišljen pristop brez obtoževanja, jeze in vzbujanja sramu ter pravočasno iskanje strokovne pomoči, kadar težav ne zmorejo reševati sami.

Digitalne vsebine so sicer dopolnile program prvega dne, v katerega je bilo vključeno predavanje Mihe Andriča o razumevanju sodobnih generacij in učinkovitem komuniciranju z njimi. Obe temi sta za zagovorniško delo pomembni: otrokovo mnenje je mogoče razumeti ob upoštevanju njegovih izkušenj, načina sporazumevanja in okolja, v katerem odrašča.

Varuhinja človekovih pravic dr. Simona Drenik Bavdek je v pogovoru ob posvetu predstavila usmeritve nadaljnjega razvoja zagovorništva. Med njimi so večja dostopnost otrokom po vsej Sloveniji, ne glede na kraj bivanja, boljša prepoznavnost zagovorništva med otroki ter razmislek o njegovi uporabi na novih področjih, tudi v okoljskih zadevah. Napovedala je evalvacijo zadnjih desetih let delovanja in pripravo strategije razvoja za prihodnje desetletje. Njeni poudarki o času, zaupanju in občutku varnosti so povezali razvojna vprašanja z neposredno izkušnjo otroka.

Namestnica varuhinje človekovih pravic dr. Dijana Možina Zupanc je o vlogi zagovornikov ob robu posveta poudarila povezanost strokovnosti, empatije in sposobnosti prisluhniti vsakemu otroku posebej. Predstavila je tudi možnost vključevanja novih zagovornikov v mrežo ter zainteresirane za to delo povabila, naj se za več informacij obrnejo na Varuha.

Dvodnevni posvet je povezal znanja o sodobnih generacijah in digitalnih tveganjih z izkušnjami neposrednega dela z otroki ter usmeritvami razvoja zagovorništva. Krepitev strokovnih znanj in mreže zagovornikov mora spremljati ohranjanje jasne vloge zagovornika ter odnosa, v katerem lahko otrok varno izrazi svoje lastno mnenje. V ospredju ostaja namen zagovorništva: pomagati otroku, da

spregovori, in njegovo mnenje posredovati tistim, ki odločajo o njegovih pravicah in koristih. Tudi kadar pomemben del njegovega življenja poteka v digitalnem okolju.

https://www.varuh-rs.si/novice/sporocila-za-javnost/otrokov-glas-mora-biti-slisan-tudi-v-digitalnem-svetu